

Spoorverbreding levert Gouda extra fietspassages op

“NS en wij hebben een gemeenschappelijk probleem: de drukste spoorlijn van Nederland snijdt dwars door Gouda”, zegt Bert van den Ham, gemeentelijk projectleider van de voorzieningen die getroffen moeten worden bij een verbreding van het spoor. In het kader van Rail 21 heeft NS een uitbreiding op het programma staan van twee naar vier sporen op het traject. Dat de gesprekken tussen gemeente en NS niet alleen de geplande verbetering van de bestaande kruisingen en uitbreiding met twee nieuwe tunnels opleverden, maar ook de aanleg van nog een extra onderdoorgang speciaal voor fietsers noemt hij “een kwestie van onderhandelen”. Voor het fietsverkeer zijn de uitkomsten gunstig. Vrijwel iedere driehonderd meter is er nu een mogelijkheid om de barrière van het spoor te nemen.

“Er wordt in Gouda ontzettend veel gefietst en dat moet nog meer worden”, schetst Van den Ham de situatie. In 1990 nam de gemeenteraad het Actieplan Langzaamverkeer Gouda aan, dat voorziet in een jaarlijkse besteding van f 1 miljoen uit de gemeentekas voor verbetering van de infrastructuur voor fietsers. Bij de realisatie van een sluitend routenetwerk is ‘het spoor’ echter een gemeentebreed terugkerend obstakel. Van den Ham: “Ten noorden van de spoorlijn wonen ongeveer 30.000 mensen. Een groot deel van de scholen ligt ten zuiden van het spoor. De tafereel in de ochtendspits bij de onderdoorgangen

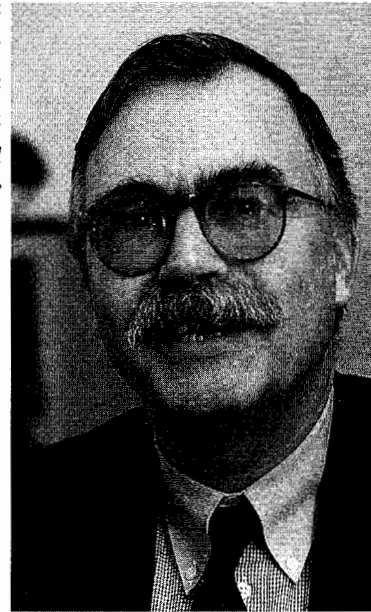
mogen duidelijk zijn: hordes kinderen op de fiets. Voldoende mogelijkheden om het spoor te kruisen zijn dan absoluut noodzakelijk.”

Gezien de spoorverbreding die NS wil realiseren, betekent dit om veiligheidsredenen per definitie een ongelijkvloerse kruising. Toen de NS in 1991 haar plannen bij de gemeente bekendmaakte, waren er aan ongelijkvloerse voorzieningen drie tunnels voor alle verkeer en één fietsbrug over het spoor. Twee jaar later zijn de bestaande tunnels verbeterd en zijn er drie nieuwe tunnels voor fietsverkeer aangelegd, waaronder een kostbaar kunstwerk waarbij fietsers door een betonnen bak rijden, langs het water dat onder het spoor doorloopt. Twee van de drie nieuwe tunnels stonden ook bij NS op het programma. De derde, de ‘Henegouwentunnel’, waarvan de aanlegkosten f 3,5 miljoen bedroegen, noemt Ron Tijssenraad, die namens NS de onderhandelingen voerde, “een extraatje dat we hebben meegenomen in het project.”

Medewerking nodig

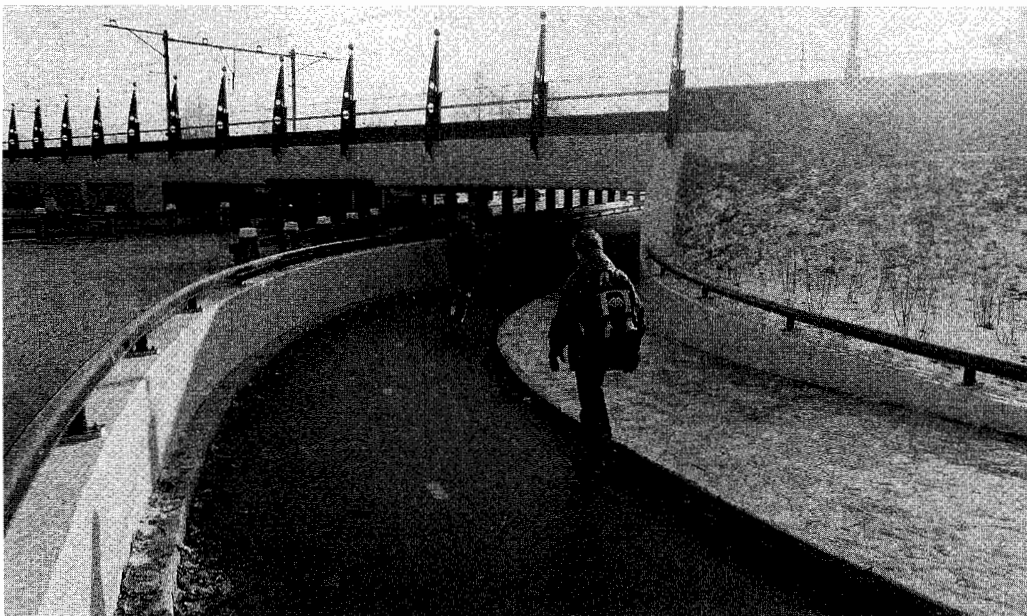
Voor de aanleg van deze door NS niet geplande tunnel, leverde de gemeente een bijdrage, maar het leeuwedeel kwam voor rekening van de spoorwegen. “De gemeente had heel goede argumenten”, geeft Tijssenraad als reden voor deze ruimhartige investering. “De barrièrewerking van het spoor wordt

Bert van den Ham:
“Er wordt in Gouda ontzettend veel gefietst.”

vergroot als we gaan verdubbelen. Daar hebben we iets tegenover gesteld. Bovendien: wij hadden de medewerking van Gouda nodig.” Ook Bert van den Ham geeft toe dat deze positie voordelen bracht. “Het verbreden van de spoorlijn door Gouda is cruciaal voor het slagen van Rail 21. En er stond druk op de ketel. Voorjaar ’96 moet alles volgens het nieuwe spoorboekje rijden.” Die druk op de ketel zal er niet minder om geworden zijn toen Gouda “met wat alternatieven voor het huidige traject kwam”, zoals Tijssenraad het voorzichtig uitdrukt. Voor het fietsverkeer heeft de wederzijdse afhankelijkheid in elk geval geresulteerd in de aanleg van drie aantrekkelijke tunnels. De doorgangen zijn ruim, er is volop verlichting en het fris gekleurde tegelwerk is voorzien van een coating waardoor graffiti eenvoudig verwijderd kan worden. Statistieken van de plaatselijke politie geven tot heden geen meldingen van criminaliteit in de fietsonderdoorgangen te zien.

Een willekeurige gebruiker van de nieuwe Henegouwentunnel blijkt daar overigens toch anders over te denken. De tunnel vindt ze prachtig en scheelt haar dagelijks een stuk omrijden. De haarspeldbocht bij de op- en afrit neemt ze onder het motto “meer ruimte is er nu eenmaal niet” voor lief. Maar die sociale veiligheid, die zowel door politie als gemeente wordt geroemd, daar gelooft ze niets van. “Je wordt hier beroofd”, meldt ze stellig. “Ze wachten je op. ’s Nachts, om een uur of vier. Dan staan ze er.”

Fietsers langs het water onder het spoor: kostbaar kunstwerk.